

30.4.2004

Oikeusministeriö
Rikosseuraamusvirasto

RIKOSSEURAAMUSVIRASTON TILINTARKASTUSKERTOMUS VUODELTA 2003

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tänään päättänyt antaa Rikosseuraamusviraston tilintarkastuksesta varainhoitovuodelta 2003 tämän tilintarkastuskertomuksen. Tilintarkastuskertomus annetaan sekä oikeusministeriölle että Rikosseuraamusvirastolle. Tarkastuksen on suorittanut ylitarkastaja, KHT, JHTT Jorma Heikkinen ja Käyrän avovankilaosaston osalta myös ylitarkastaja Sami Kummila ja sitä on valvonut tarkastuspäällikkö, JHTT Erkki Pitkänen.

Tarkastus on suoritettu tarkastusviraston tilintarkastusohjeen mukaisesti ja se on kohdistunut Rikosseuraamusviraston tilinpäätökseen, tilinpäätöstietojen perustana olevaan kirjanpitoon ja muuhun laskentatoimeen, sisäiseen valvontaan sekä talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattamiseen.

Tarkastuksen perusteella esitetään seuraavaa.

TILINPÄÄTÖS

Tilinpäätöslaskelmat, liitetiedot ja laskelmien tarkastelu

Tilinpäätöslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa sekä niiden perustana olevaa kirjanpitoa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, onko tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot laadittu olenmaisilta osin oikein.

Satakunnan vankilassa on jatkettu vuoden 2003 aikana edellisvuonna aloitettua maataloustuotannon rakennusinvestointia käyttäen siihen toimintamenomomentin määrärahaa noin 7.800 euroa. Rikosseuraamusviraston käytettävissä ei ole ollut investointia varten eril-

listä määrärahaa. Toimintamenomomentin määrärahan perusteluisa ei tämän määrärahan käytöstä investointitarkoitukseen oltu erikseen määrätty. Menettely ei näin ollen ole ollut talousarviota koskevien säännösten mukaista. Talousarvion toteutumalaskelma on muilta osin laadittu säännösten mukaisesti.

Tuotto- ja kululaskelma sekä tase on tarkastuksessa todettu laadituiksi säännösten mukaisesti.

Tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitetyt tiedot on tarkastuksessa todettu esitetyiksi talousarvioasetuksen edellyttämällä tavalla.

Tilinpäätösasiakirjassa on esitetty tilinpäätöslaskelmien tarkastelu talousarvioasetuksen mukaisesti.

Tuloksellisuuden kuvaus ja maksullisen toiminnan kannattavuustiedot

Tuloksellisuuden kuvauksen taloudellisuus-, tuottavuus-, kustannus- ja suoritetietojen sekä kustannusvastaavuuslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa ja edellä mainittujen tietojen perustana olevaa laskentatointia on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, sisältävätkö tuloksellisuuden kuvaus ja kustannusvastaavuuslaskelmat olennaisilta osin oikeat ja riittävät tiedot. Palvelukyvyn osalta on tarkastettu esitettyjen tietojen luotettavuutta.

Tuloksellisuuden kuvauksessa esitetyt taloudellisuus- ja suoritetiedot ovat luotettavia, mutta taloudellisuustiedot ovat menopohjaisia. Tuottavuustietoja ei ole esitetty. Koska tietoja ei ole esitetty kustannuspohjaisina, eikä tuottavuustietoja ole esitetty lainkaan, ei tuloksellisuudesta esitettyjä tietoja voida pitää riittävinä. Tarkastetut maksullisen toiminnan vuositulosta kuvaavat tiedot kustannusvastaavuuslaskelmissa ovat olennaisuus huomioon ottaen luotettavia ja riittäviä. Palvelukykyä koskevat tiedot ovat luotettavia.

Työtoiminnassa toteutui lähes 700 vankityövuotta, jossa kasvua edelliseen vuoteen on yli 4 %:a. Tuottoja kertyi 9.3 milj. euroa, jossa kasvua edellisvuoteen on 0.3 milj. euroa. Työtoiminnan alijäämä on pienentynyt 0.2 milj. euroa edellisvuodesta 6.1 milj. euroon. Hintatuen käyttö on kasvanut edellisvuoden 4.7 milj. eurosta 0.1 milj. euroa. Myönnetty hintatuki oli 5.7 milj. euroa. Ottaen huomioon maksuperustelain tarkoitus työtoiminnan liiketaloudellisen luonteen tarkoituksenmukaisuutta on tarpeen arvioida myös siltä kannalta, että raportoidun hintatuen käytön jälkeenkin työtoiminta on jatkuvasti ollut huomattavan tappiollista.

SISÄINEN VALVONTA

Sisäistä valvontaa on arvioitu riskianalyysissä ja tarkastettu kirjanpidon ja muun laskentatoimen yhteydessä.

Kirjanpidon tarkastuksessa esiin tulleesta toimintamenomomentin määrärahan käytöstä investointimenoihin ilman asianmukaista lupaa toimintamomentin perusteluissa oli huomautettu Rikosseuraamusviraston tilintarkastuskertomuksessa jo vuodelta 2002. Rikosseuraamusvirasto on ryhtynyt asianmukaisiin toimenpiteisiin menettelyn korjaamiseksi.

Laitostarkastuksen yhteydessä on tullut esiin puutteita materiaalin siirtoja varastosta tuotantoon koskevilla varastokirjanpidon kirjauksissa Käyrän avovankilassa. Menettelyt heikensivät varastokirjanpidon luotettavuutta ja aiheuttivat inventointieroja tarkastetussa laitoksessa. Puutteiden korjaamiseksi on ryhdytty asianmukaisiin toimenpiteisiin.

Tuloksellisuuden kuvauksen perustana olevan muun laskentatoimen järjestämisessä on kustannusperusteisia tietoja riittävästi tuottavan järjestelmän puuttumisesta johtuen kehittämistarvetta, jonka suhteen Rikosseuraamusviraston on syytä ryhtyä toimenpiteisiin ottaen huomioon laskentatoimen tehtävä tilinpäätösinformaation tuottajana.

TALOUSARVION JA SITÄ KOSKEVIEN KESKEISTEN SÄÄNNÖSTEN NOUDATTAMINEN

Tarkastuksen perusteella voidaan lausua, että talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on noudatettu lukuunottamatta toimintamomentin määrärahan noin 7.800 euron käyttöä maataloustuotannon rakennusinvestoinnin jatkamiseen ilman että toimintamäärärahan perusteluissa oli asiasta erikseen määrätty.

**ILMOITUSVELVOLLISUUS VALTIONTALOUDEN
TARKASTUSVIRASTOLLE**

Valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain 5 §:n 1 momenttiin perustuen Rikosseuraamusviraston tulee ilmoittaa tarkastusvirastolle 16.8.2004 mennessä mihin toimenpiteisiin se on ryhtynyt kustannuslaskennan kehittämiseksi siten, että taloudellisuuden kehityksestä voidaan esittää oikeat ja riittävät tiedot.

Tarkastusneuvoksen sijasta,

tarkastuspäällikkö, JHTT

Erkki Pitkänen

Ylitarkastaja, KHT, JHTT

Jorma Heikkinen

TIEDOKSI Valtiontilintarkastajat
Valtiovarainministeriö
Oikeusministeriön kansliapäällikkö
Rikosseuraamusviraston pääjohtaja
Valtiokonttori